

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Sandu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: O. Sternioală, A. Cobăneanu, G. Stratulat, I. Bejenaru, M. Pitic)

ÎNCHEIERE

4 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Victor Burduh

examinând cererea de revizuire depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 3 cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 4 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă:

La 1 martie 2017 BC „Moldindconbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 3 (în continuare ÎMGFL nr. 3) solicitând încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău a datoriei ce rezultă din contractul de credit nr. 03/2015 din 3 februarie 2015 în sumă de 12258,11 dolari SUA și încasarea taxei de stat în mărime de 7353,48 de lei.

Prin hotărârea din 4 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldindconbank” SA împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu ÎMGFL nr. 3 cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 5 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul depus de BC „Moldindconbank” SA, fiind casată hotărârea din 4 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Moldindconbank” SA împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu ÎMGFL nr. 3 cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată. A fost încasat din contul Primăriei mun. Chișinău cu titlu de datorie ce rezultă din executarea contractului de credit bancar suma de 12258,11 dolari SUA - echivalentul în MDL conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii, cât și suma totală de 12868,59 de lei cu titlu de

cheltuieli de judecată, formate din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și la depunerea cererii de apel.

La 26 aprilie 2018 Primăria mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei din 5 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 4 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Primăria mun. Chișinău, fiind casată decizia din 5 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și menținută hotărârea din 4 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 4 iulie 2019, BC „Moldindconbank” SA a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 4 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 4 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de recurs, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de revizuire depuse, revizuentul a invocat că a acordat ÎMGFL nr. 3 un credit conform contractului de credit BERD-MoREEFF nr. 03/2015 din 3 februarie 2015, prin intermediul filialei „Onest”, în sumă de 157 892,77 de dolari SUA, cu termenul final de rambursare la 3 februarie 2020. În scopul garantării executării restituirii creditului, la 13 ianuarie 2015, a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 02/2015-F, prin care Primăria mun. Chișinău a garantat să execute integral și în mod solidar obligația debitorului ÎMGFL nr. 3 de rambursare a creditului acordat în cazul în care acesta nu-și va onora obligațiile contractuale privind achitarea creditului și a dobânzilor, precum și altor plăți aferente ce rezultă din contractul de credit nr. 03/2015 din 3 februarie 2015.

Astfel, din cauza faptului că debitorul nu a achitat datoria, BC „Moldindconbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 3 (în continuare ÎMGFL nr. 3) solicitând încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău a datoriei în sumă de 12258,11 dolari SUA și încasarea taxei de stat în mărime de 7353,48 de lei.

Revizuentul a remarcat că după adoptarea deciziei din 4 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost admis recursul declarat de Primăria mun. Chișinău, fiind casată decizia instanței de apel și menținut hotărârea instanței de fond de respingere a acțiunii depuse de BC „Moldindconbank” SA, i-au devenit cunoscute unele circumstanțe și fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute până la 4 iulie 2018.

În acest sens, revizuentul a invocat că în cadrul procesului de insolvență a debitorului insolubil ÎMGFL nr. 3, Primăria mun. Chișinău a depus cerere cu privire la substituirea creditorului validat în tabelul definitiv al creanțelor. Conform cererii de substituire, Primăria mun. Chișinău a solicitat înlocuirea creditorului BC „Moldindconbank” SA în tabelul definitiv al creanțelor, deoarece la 20 aprilie 2018 a achitat BC „Moldindconbank” SA datoria în sumă de 12 258,11 dolari SUA.

Revizuentul a remarcat că a luat cunoștință de cererea Primăriei privind substituirea în cadrul procesului de insolvență abia la data de 24.06.2019. .

Revizuentul a accentuat că în conformitate cu jurisprudența Curții Supreme de Justiție pe cazuri similare expuse în baza aceluiași circumstanțe și probe, unul și același colegiu adoptă două poziții diametral opuse, ce este temei de adresare la

CEDO privind neconcilierea hotărârilor emise și aplicarea neuniformă a legislației, temei pentru care Republica Moldova riscă să fie condamnată.

Prin urmare, revizuentul a indicat că, împrejurările stabilite atestă existența unei practici neunitare, ceea ce determină crearea unei situații discriminatorii față de revizuent și ar echivala cu încălcarea principiului egalității de tratament juridic prevăzut de art. 14 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale ale omului (în continuare Convenția) și a securității raporturilor juridice prevăzut de art. 6 parag. 1 din Convenție care se regăsește în totalitatea articolelor Convenției, constituind unul din elementele fundamentale ale statului de drept.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă ca inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 450 lit. b) Codul de Procedură Civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art.449 lit.b).

În conformitate cu art. 451 alin.(1) Codul de Procedură Civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art.453, alin.(1), lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Din materialele dosarului s-a constatat că revizuentul BC „Moldindconbank” SA la data de 4 iulie 2019 a depus cerere de revizuire a deciziei din 4 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, în conformitate cu art. 449 lit. b) Codul de Procedură Civilă, invocând că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute anterior adoptării deciziei a cărei revizuire solicită.

Pentru a invoca acest temei de drept, Colegiul menționează că circumstanțele sau faptele date trebuie să existe până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Concomitent, Colegiul accentuează că circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Astfel, pentru a redeschide procesul pe temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) Cod de Procedură Civilă este important ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior

pronunțării hotărârii, a cărei revizuire se cere, despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) Cod de Procedură Civilă, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

În contextul dat, Colegiul menționează că BC „Moldindconbank” SA întru susținerea cererii de revizuire a invocat că Primăria mun. Chișinău a depus în instanța de insolvență cerere prin care a solicitat substituirea creditorului validat în tabelul definitiv al creanțelor în cadrul procesului de insolvență a debitorului insolubil ÎMGFL nr. 3, cerință ce a fost întemeiată pe faptul achitării la 20.04.2018 a datoriei debitorului ÎMGFL nr. 3 în sumă de 12258,11 USD către creditorul BC „Moldindconbank” SA.

În asemenea situații, revizuentul a precizat că substituirea creditorului/revizuentului cu succesorul în drepturi Primăria mun. Chișinău a fost admisă și pe alte cazuri similare și anume în cadrul proceselor de insolvență intentate față de debitorii insolubili ÎMGFL nr. 13, nr. 17 și nr. 21, unde Primăria mun. Chișinău, de asemenea, în calitate de fidejutor achitase datoriile debitorului insolubil, cu obligarea lichidatorului să modifice tabelele definitive consolidate ale creanțelor, prin substituirea Băncii cu Primăria mun. Chișinău.

Prin urmare, revizuentul a pretins că nu există niciun impediment de ordin procedural și legal cu privire la subrogarea în drepturi a fidejutorului Primăriei mun. Chișinău în drepturile creditorului BC „Moldindconbank” SA, asigurându-se în acest mod drepturile de regres.

Analizând temeiul de fapt invocat de către revizuent, Colegiul notează că cererea de revizuire urmează a fi respinsă rezultând, din următoarele considerente.

În contextul dat, Colegiul reține argumentele expuse în referința depusă de către Primăria mun. Chișinău în vederea faptului că revizuentul duce în eroare instanța de judecată privind faptul că reprezentantul Băncii nu a cunoscut despre cererea de substituire a creditorului până la data de 03.07.2019, deoarece Primăria mun. Chișinău și BC „Moldinconbank” SA mereu au ținut corespondența referitor la orice cererea care urma a fi înaintată în instanța de judecată, fapt ce se demonstrează că la data de 06.06.2018 reprezentantul Băncii - dl. Pavel Gorei, care a participat la examinarea dosarului în cauză, a expediat prin intermediul poștei electronice informația asupra ÎMGFL-urilor care au achitat datoriile și urmează a fi înaintată cerere de înlocuire a creditorului. (f.d. 201)

Mai mult ca atât, Colegiul învederează că conform încheierii din 13 noiembrie 2018 a instanței de insolvență (f.d.178), revizuentul a depus cerere similară de substituire a sa cu Primăria mun. Chișinău în procesul de insolvență și reprezentantul său a participat la examinarea cererilor depuse.

Astfel, Colegiul relevă că cel târziu la data de 13.11.2018, când a fost adoptată încheierea instanței de insolvență privind substituirea creditorilor, revizuentul deja cunoștea despre cererea Primăriei mun. Chișinău de substituire în cadrul procesului de insolvență și respectiv nu poate fi reținut argumentul precum că

despre această circumstanță revizuentul a aflat abia la data de 24.06.2019, iar ca consecință, cererea de revizuire în această parte este tardivă.

De asemenea, Colegiul menționează că revizuentul ca temei pentru înaintarea cererii de revizuire a invocat și existența unei practici neuniforme a Curții Supreme de Justiție la judecarea cauzelor similare.

Sub aspectul dat, instanța de revizuire consideră că temeiul invocat supra nu poate fi reținut, deoarece nu este indicat în prevederile art. 449 CPC, ori, lista temeiurilor declarării revizuirii este exhaustivă și nu poate fi completată.

Mai mult, declararea revizuirii pentru alte temeiuri decât cele prevăzute în această normă duce la respingerea cererii de revizuire ca inadmisibilă.

În aceste ordine de idei, Colegiul apreciază ca fiind inadmisibil argumentul revizuentului, expus prin prisma art. 449 lit. b) Cod de Procedură Civilă, precum că decizia contestată contravine practicii existente a Curții Supreme de Justiție la judecarea cauzelor similare, deoarece temeiul invocat de revizuent nu se încadrează în art. 449 Cod de Procedură Civilă, fapt ce duce la respingerea acestuia.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că cererea de revizuire formulată de către BC „Moldindconbank” SA nu întrunește condițiile cerute de lege pentru a fi admisă, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire, ca fiind inadmisibilă.

Colegiul reține că procedura de revizuire prevăzută de art. art. 449 - 453 Cod de Procedură Civilă are drept scop înlăturarea lacunelor în drept și omisiunilor justiției, care urmează a fi aplicată într-o manieră compatibilă cu art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6 paragraful 1 al Convenției, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat, care constituie principiul executării hotărârilor definitive.

În aceste ordine de idei, Colegiul menționează că admiterea cererii de revizuire depuse de BC „Moldindconbank” SA ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de prevederile art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin.(1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva deciziei din 4 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de

Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 3 cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Victor Burduh